

Nr 54**Láhka****boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága nuppástuhttimis**

Addojuvvon Helssegis oddajagimánu 25 beaivve 2008

Riikkabeivviid mearrádusa mielde
gomihuvvo oddajagimánu 21. beaivve 2000 addojuvvon boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága (45/2000) 9 §

rievdaduvvo 1 §` 1 momeanta, 2 §, 3 §` 6 ja 7 momeanta, 8 §, 16 §` 1 momeanta, 18 §` 1 momeanta, 21 §` 2 momeanta, 26 §` 2 momeanta, 35 §` 5 momeanta, 39 ja 46 §, dakkárin go dain lea 39 § dihto osiid mielde lágas 426/2007, ja

lasihuvvo láhkii odda 4 a ja 42 a §, čuovvovaččat:

1 §

Lága ulbmilat

Dán lága ulbmilin lea ovddidit ja dahkat májggabealageabbon boazodoalu ja eará luondduealáhusaid ealáhusdoaimma, buoridit ealáhusaid struktuvrra ja doaibmavejolaš-vuođaid, ovddidit ođasmuvvi luondduriggo-dagaid bistevaš geavaheami, ovddidit boazo-dallo- ja luondduealáhus-guovllu ja doarjut bieđgguidássanguovlluid ja servošiid ovddideami boazodoalloguovllus ja guovllus, gos bargojuvvo luondduealáhusaiguin. Ulbmilat ollašuhttojuvvojít oassin boazodoalu ja luondduealáhusaid doaibmaeavttuid ovddideamis. Dan lága mieldásáš doaimmain gal- get dasa lassin váldojuvvot vuhtii Eurohpa ovttastumi oktasaš eanandoallopoltihka ja dálonguovlopolithka ulbmilat.

2 §

*Guoskadansuorgi ja eatnandieđalaš
guoskadanguovlu*

Dát láhka guoskaduvvo Eurohpa dálon- guovllu gárgeheami eanandoallofoandda (dálonguovlofoandda) doarjagis dálonguov-

lu gárgeheapmái addojun rádi ásahusas (EO) Nr 1698/2005, maŋjeleappos EO` dálon- guovllu gárgehanásahuus, dárkkuhuvvon doaibmabijuide. Dasa lassin láhka guoskaduvvo álbmotlaš dievasmahti dálonguovllu gárge- handoaibmabijuide.

Dán lága ulbmiliid joksama várás sáhttet geavahuvvot sihke álbmotlaš doarjjauvogádagat ja doarjjauvogádagat, mat ruhtaduvvov- jit Eurohpa ovttastumi (EO) dálonguovlofo- andda ruđaiguin dahje Eurohpa uniovnná (EU) eará ruđaiguin muhtumassii dahje ollásit. Dát láhka ii guoskaduvvo Eurohpa ovttastumi oktasaš guolástanpolitihka suorgi doaibmabijuid doarjumi.

Dát láhka ii guoskaduvvo doaibmabidjui, masa lea mieđihuvvon doarjja dálonguovllu gárgeheami doarjumis addojun lága (1443/2006) dahje eanandoalu huksendoarjagiin addojun lága (1476/2007) vuodul.

Dát láhka guoskaduvvo boazodollui, mii bargojuvvo boazodoallolagas (848/1990) oaivvilduvvon boazodoalloguovllus. Luon- duealáhusaid hárrái dán lága mearrádusat guoskaduvvojít Eanodaga, Anára, Ohcejoga ja Suovvaguoikka gielldain ja Muonio, Giht- tala, Soađegili ja Salla gielldain dain osiin, mat leat báikkiid Kajanki, Tepasto, Pomo- vaara, Peurasuvanto, Savukoski, Seitajärvi, Ruotsukainen, Pulkkaviita ja Ylirovanvaara

hábmen rádjelinnjá davábealde nu, ahte dálut mat deivet dán linnjá nala lohkojuvvotit goitge ollásit mielde.

3 §

Meroštallamat

Loatnalágadusain dárkkuhuvvo eanandoalu huksendoarjagiin addojun lága 52 §` 1 momeanttas dárkkuhuvvon loatnalágádus, man dálonguovlodoaimmahat lea máinnašuvvon lága 52 §` 3 momeantta vuodul dohkkehan doaibmat loatnalágádussan.

Guovddášruhtalágadusain dárkkuhuvvo eanandoalu huksendoarjagiin addojun lága 52 §` 1 momeanttas oaivvilduvvon loatnaad-di, loatnalágádus dahje eará searvvuš, man dálonguovlodoaimmahat máinnašuvvon lága 52 §` 3 momeantta vuodul lea dohkkehan doaibmat loatnalágádussan.

4 a §

Doarjjavuloš doaibmabiju álggaheami, lobiid ja plánaid eavttut

Earret buhettenvuloš doaibmabijuid álbmot-laš ruhtaduvvot dárkkuhuvvon ruðaiguin boazodoalu ja luondduealáhusaid doarjja ii miedihuvvo dakkár doaibmabidjui, man ollašuhttin lea álggahuvvon. Jos doarjjavuloš doaibma ii guoska boazodoaluin dahje eará eanadoaluin bargama dahjege jos doarjja miedihuvvo EO` dihto oassái ruhtadeapmin, doarjaga miediheami eaktun goitge lea, ahte doarjjaohcamuš lea boahtá johtui ovdal go doarjjavuloš doaibmabidju álggahuvvo. Nuorra eanandoalli álggahandoarjja guoskevaš mearrádus berre dahkkojuvvot 18 mánu siste dállodivšu álggaheamis.

Jos doarjjavuloš doaibmabiju eaktun lea lobi háhkan eiseválddis, doarjaga miediheami eaktun lea lobi ovdanbuktin.

Jos doarjjavuloš doaibmabidjui gullá huk-seninvesteren, ohcci galgá dasa lassin buktit ovdan huksenplána, mas boahtá ovdan huk-seninvesterema doaibmivuohta, vuogálaš-vuohta ja birrasii vuogáiduvvan.

8 §

Prográmma ja dan ollašuhttin Eurohpa ovttastumi ruhtademiin

Dán lágas dárkkuhuvvon doarjja sáhttá miedihuvvot doaibmabidjui, mii gullá dálon-gouvllu gárgeheami prográmmaid hálddašeamis addojun lága (532/2006) 7 §:s oaivvil-duvvon prográmmii.

Prográmmas miedihuvvон doarjaga ruhtadoassái, mii ožžojuvvo EO:s, guoskaduvvo dat, mii 1 momeanttas máinnašuvvon lágas mearriduvvo.

16 §

Luovosopmodatdoarjja

Bálgosii sáhttá juolluduvvot luovosopmodatdoarjja sirddehahti, boazodoalu dáfus vealtameahttun áiddiid, elerávdnje- ja čáhce-fuolahusovttadagaid, njuovahatovttadagaid ja bargasadjevisttiid háhkama várás ja eará eanan- ja meahccedoalloministeriija addin ása-husas dárbašlažjan gehččojuvvon, boazodoalu dáfus vealtameahttun eará goluide, mat šaddet luovosopmodaga háhkamis.

18 §

Boazodoallo- ja luondduealáhusfitnodagaid doarjun

EO` dálonguovloásahusas dárkkuhuvvon doarjagiin sáhttá miedihuvvot:

1) ásahusa 26, 27, 30 ja 52 artikla vuodul doarjja boazodoalu ja luondduealáhusaid buvttadusa ja buvttadandoaimma gálibidan bি- ras- ja bargasuodjalaninvesteremiidda ja in- vesterenfidnuid plánengoluide;

2) ásahusa 22 artikla vuodul nuorra eanan-dolliid álggahandoarjja;

3) ásahusa 21 ja 52 artikla vuodul doarjja ámmátláš lassi- ja dievasmahttinskuvlemii;

4) ásahusa 28 artikla vuodul doarjja buktagiid ovddosdikšuma ja gávppašaneavttuid buorideami várás; ja

5) ásahusa 24, 29, 30 ja 52—59 artikla vuodul doarjja dálonguovlobirrasiid vuogáidahtima ja gárgeheami ovddideami várás

eará go 1—4 čuoggás dárkuhuvvon doaib-mabijuide.

21 §

Stáhtaloanat ja daáid reantu

Stáhtaloana ollesreantu lea čujuhusreanttu ja dasa lasihahtti giddes proseantaovttadat-meari submi. Loatnaoazžu galgá máksit loanas gažaldatvuloš reantu vihtta proseantaovttadaga vuolit reantu. Čujuhusreanttuin, čujuhusrentui lasihahtti giddes proseantaovttadatmearis, reantoovdui ja reantofriddjavuh-tii gullevaš doarjaga luoitimis, friddjajagiid ja reantofriddjavuoda eanemusmeriin seamma ládje go dárbbu mielde lotnii gullevaš doarjaga eanemusmeriin mearriduvvo stáhtarádi ásahusain.

26 §

Reantodoarjaloanaid reantu

Reantodoarjaga sturrodat, mii máksojuvvo loanas, lea njeallje proseantaovttadaga. Loatnaoazžu galgá goitge máksit uhcimusat ovta proseantta sturrosaš jahkásaš reantu. Go reantodoarjja nohká, de loatnaoazžu galgá máksit loanas ollesreantu sturrosaš reantu. Reantodoarjja máksojuvvo maiddái dalle, go fitnodatsanerema ja priváhtaolbmo vealgeordnema ohcan lea guorahallojuvvo-min. Reantodoarjja ii máksojuvvo dain lassigoluin, mat bohtet olgoriikkavaluhta mielde rehkenastojuvvon loana valuhttakurssaid molsašuvvamis.

7 lohku

Eiseválddit ja čuovvun

35 §

Eiseválddit

Eanan- ja meahccedoalloministerija mear-rida, goas bargguin sáhttá geavahit yeahkkin eallindárbašiid dorvvolašvuohdoaimma-

haga ja eará eanan- ja meahccedoalloministe-riija vuollásáš lágadusaid.

39 §

*Loana lokten ja loatnalágádusaid
bearráigeahčču*

Loatnalágádusa mieđihan stáhtaloana dahje reantodoarjaloana ii oaččo loktet, jos doarjjaoažžu ii buvtte ovdan loana loktema várás bargofápmo- ja ealáhusguovddáža lok-tenlobi. Loktenlobi eaktun lea dorjojun fidnu ollašuhttimis ovdanbuktojuvvon dohkálaš čilgehus. Stáhtarádi ásahusain mearriduvvo dárkileappot čilgehusain, meannudeamis ja mearréäggis, mat dárbašuvvojít loktenlobi oažžuma várás.

Loatnalágádus galgá bearráigeahččat, ahte loatna loktejuvvo dálonguovloeiseválddi lok-tenlobi mielde.

Loana mieđihan loatnalágádus lea geatne-gahton addit Dálonguovlo-doaimmahahkii sierranastojuvvon bivdagis dakkár dieđuid, mat leat dárbašlaččat dan čilgema várás, leago loatnaohccis leamaš dárbu oažžut doar-jaga. Dat lea maid geatnegahton addit ean-an- ja meahccedoalloministerijai daid dieđuid ja darkkistami várás daid ášsegirjiid, mat dárbašuvvojít dan gávnnaheami várás, leatgo loatnaeavttut ja EO-njuolggadusat, dát láhka ja dan vuodul addojuvvon njuolggadusat ja mearrádusat muđuid čuvvojuvpon. Ovdalis mainnašuvvon dieđuidaddingeatnegas-vuohta guoská maiddái dieđuide, mat galget dollojuvvet čiegusin.

42 a §

*Njuolggadusat, mat guoskaduvvojít
loatnalágádusaide*

Dasa lassin, mii eará sajes dán lágas mear-riduvvo, guoskaduvvo loatnalágádussii, loat-nalágádusa bargái, loatnalágádusa veahke-han- ja diehtoaddingeatnegasvuhtii guoska-duvvo dat, mii eanandoalu huksendoarjagiin addojun lága 53 ja 54 §:s mearriduvvo vásti-deaddji, dán lágas dárkuhuvvon bargguid áššiin.

46 §

*Ovddasvástádus ruðaid máhcaheamis dihto
dáhpáhusain*

Jos stáhta lea Eurohpa ovttastumi oktasaš eanandoallopoltihka dahje dálónguovlofo-andda láhkamearrádusain oaivvilduvvon lahttioriikka ovddasvástádusa vuodul geatne-gahtton máksit Eurohpa ovttastumiid kom-mišuvdnii ruovttoluotta EO-rudaid, de doar-jaga ovddosfuolaheaddji lea geatnegahtton máksit stáhtii dan meari, man dat lea máksán kommišuvdnii, ollesmearálažjan oktan go-luiguin, jos ruðaid ruovttoluottamáksin lea boahrtán ovddosfuolaheaddji boasttomeannudeamis dahje jos ovddosfuolaheaddji lea prográmmaášsegirjji vuodul njuolga vásstolaš kommišuvdnii ruðaid geavaheamis. Ruðaid

máhcaheamis mearrida eanan- ja meahcce-doallomínisterija.

Dát láhka boahtá fápmui stáhtaráði ása-husain dárkileappot mearriduvvon áigemuttu.

Go dát láhka boahtá fápmui, de áššiide, mat leat doaimmahuvvomin, guoskaduvvojit dán lága fápmui boahtima áigge gustojeaddji njuolggadusat, jos Eurohpa ovttastumi njuolggadusain ii eará lágje čuovo.

Ovdal dán lága fápmuiboahtima gusto-jeaddji láhkamearrádusaid ollašuhtima oasis sihke máinnašuvvon láhkamearrádusaid vuodul stáhta ja loatnalágádusaid oažžumiidda guoskaduvvojit dán lága fápmui boahtima áigge gustojeaddji njuolggadusat, mearrádu-sat ja soahpamušeavttut, jos Eurohpa ovttas-tumi njuolggadusain ii eará lágje čuovo.

Helssegis oððajagemánu 25 beaivve 2008

Dásseválddi Presideanta

TARJA HALONEN

Eana- ja meahccedoalloministtar *Sirkka-Liisa Anttila*